

Gràcies, senyor president. Diputats i diputades,

Abans de començar, voldria expressar el meu rebuig i pesar com a presidenta del Govern de les Illes Balears pels fets succeïts dimarts passat en el Ple d'aquest Parlament.

Crec que tothom ha de saber estar a l'altura del seu càrrec i responsabilitats i preservar sempre les formes per respecte a les institucions i als ciutadans.

Pens que hi ha línies de respecte i de convivència que no es poden traspassar en el si de les institucions.

Crec que mai no es pot faltar al respecte a les persones que ja no hi són, especialment si parlam de víctimes, si parlam de persones assassinades i objecte de fets que mai no haurien d'haver ocorregut en la nostra història.

Consider que la imatge oferta per aquest Parlament, i per extensió per les nostres illes aquesta setmana, no s'ajusta a la realitat del nostre carrer, no és la que volen els ciutadans i, per descomptat, no és la que vol aquest Govern.

Consider que en els darrers mesos s'han viscut massa episodis de tensió, crispació i faltes de respecte en aquest Parlament que no mereixen els ciutadans.

Però no és una cosa exclusiva d'ahir que s'han vist episodis com les conclusions de la comissió d'investigació, insults, gestos amenaçants, atacs personals, faltes de respecte, etc.

Un punt final, un punt d'inflexió i que tots aprofitem aquestes setmanes i mesos per endavant per reflexionar, el Govern el primer, perquè els ciutadans de les Illes Balears s'ho mereixen.

Per tot això, vull fer una crida a la responsabilitat, a la convivència, al respecte mutu des de la discrepància, al respecte a les nostres institucions autonòmiques i, per extensió, al respecte que esperen de tots nosaltres els ciutadans de les Illes Balears.

Dit això, el passat dimecres 22 de maig, l'Escola d'Hoteleria de les Illes Balears va acollir la presentació de la mesa per al Pacte Polític i Social per a la Sostenibilitat Econòmica, Social i Ambiental de les Illes Balears, en un acte en què varen participar més d'un centenar d'assistents de les diferents administracions, dels diferents sectors econòmics, especialment aquells vinculats directament al turisme, entitats de la societat civil, associacions conservacionistes, cercle d'economia, cambres de comerç, representants consulars o la Universitat de les Illes Balears.

Un espai de diàleg per tal d'afrontar tots junts el repte inajornable de la transformació del nostre model

econòmic, des de la convicció compartida que calen mesures valentes i un canvi de rumb, conscients que el ritme actual de creixement no sols no és sostenible, sinó que aquest creixement ja no es tradueix en benestar per als ciutadans de les Illes Balears.

Per tant, un repte i un desafiament d'una envergadura i transcendència que va més enllà de l'acció d'aquest Govern, que ha d'implicar tots els nivells de l'Administració i tota la societat, per redirigir el futur de les nostres illes des d'un full de ruta compartit en allò essencial, i prendre les mesures necessàries en el curt, mitjà i llarg termini.

El Govern de les Illes Balears assumeix la seva responsabilitat, l'encàrrec i el lideratge per afrontar aquesta transformació del nostre model econòmic, però el seu èxit demana de la implicació de tothom.

Precisament per això, vull començar amb un agraïment sincer en nom del Govern de les Illes Balears a totes les administracions, organitzacions i entitats que varen assistir a l'acte a l'Escola d'Hoteleria i destacar les aportacions de totes les que varen prendre la paraula.

Crec que la presència de totes en aquella trobada, l'èxit de convocatòria, el simple fet de la constitució d'aquesta mesa és un símptoma esperançador que la transformació

del model i el canvi de rumb no sols és possible, sinó que la transformació ja ha començat.

Per això, crec que menystenir la mesa per al Pacte Polític i Social no sols representa una falta de respecte als participants, sinó que constitueix un missatge de pessimisme i resignació, de no voler avançar, de no haver entès el canvi del signe dels temps de les nostres illes, d'aquells que no tenen cap interès a construir, sinó només a adoptar la postura que com més malament va, millor.

Per a aquest Govern hauria estat més senzill fer les coses tot sol, amb la legitimitat que ens donen tres victòries consecutives a les urnes d'aquesta comunitat i servint-nos de la majoria parlamentària que dona suport al Govern.

Però davant la magnitud del repte que encaram, ho volem fer conjuntament amb tota la societat de les Illes Balears.

I no encetam aquest debat per quedar on som. No hi implicam tota la societat per acabar amb unes conclusions preestablertes ni predeterminades.

No, en aquestes illes ja no s'utilitzen les entitats i la societat civil d'*atrezzo*, sinó que se les escolta i se les fa partícips des del primer minut, començant de zero.

En aquella presentació, vaig voler donar la paraula als representants dels sectors econòmics i de les entitats de la

societat civil, prioritzant-los per sobre dels partits polítics. Vaig considerar que primer ens corresponia escoltar-los en la primera aproximació al repte i desafiament que encetam, que era el seu dia, que era una oportunitat única perquè agents de naturalesa molt diferent, amb perspectives i punts de vista molt allunyats, poguessin escoltar-se els uns als altres, i que per debatre entre partits tindríem més ocasions.

Per això, comparec avui davant aquest Parlament: per abordar aquesta qüestió, per abordar la finestra d'oportunitat que ens dona aquest espai de diàleg, per explicar la naturalesa i les dinàmiques de feina de la mesa amb vista a assolir el Pacte Polític i Social per la Sostenibilitat Econòmica, Social i Ambiental de les Illes Balears, amb tots els partits polítics amb representació, amb tots els grups parlamentaris, que representau la ciutadania de les nostres illes en conjunt, davant aquest Parlament, on resideix l'exercici de l'autonomia de la nostra comunitat, i a qui mai furtaré el seu paper, per respecte als ciutadans.

I comparec perquè crec que el format d'aquesta compareixença i el fet de no tenir un horitzó electoral proper a les nostres illes ens permet afrontar aquest debat des de la pausa i la profunditat que requereix aquesta qüestió, per la seva envergadura i transcendència.

Perquè crec que hem de parlar a la ciutadania com a adults, que avui no es tracta de fer grans anuncis, de donar grans titulars ni de donar grans cops d'efecte.

Perquè hem de tenir clar que aquest canvi i aquesta transformació del nostre model no els tindrem amb una llei o un decret, ni en un any ni en dos, que el que ara hem de fer amb aquest pacte polític i social és posar les mesures per garantir la convivència entre residents i visitants i la sostenibilitat del nostre medi natural en el curt termini, però allò més transcendent és posar les bases per a un canvi de rumb per al futur de les Illes Balears.

Crec que avui tampoc es tracta de recórrer a l'«i tu més», intentant responsabilitzar-nos els uns als altres. Perquè no és el que esperen els ciutadans, no és el que ens estan demanant. El creixent malestar social ens interpel·la a tots en la recerca de solucions i respostes valentes.

Consider que avui tampoc no és el dia de quedar-nos en les anècdotes, sinó de transcendir i adoptar una perspectiva àmplia del model econòmic de les nostres illes.

Per tant, apel a la vostra responsabilitat i a la vostra altura de mires, per afrontar des d'avui mateix aquest debat amb la maduresa i serenitat que la qüestió ens demana.

Senyors diputats i diputades,

Crec que el primer que ens correspon fer és escoltar els ciutadans, escoltar un malestar social creixent i transversal, que va molt més enllà de les mobilitzacions i que expressa una visió i un clam compartit que el nostre model ja no pot créixer més en volum a les nostres illes, que les nostres illes ja han arribat al seu límit.

Que passar de gairebé 18 milions de visitants a poder arribar a gairebé 20 milions no és sostenible.

Per això, ens hem de referir a la gestió.

Hem de parlar de límits.

I hem de parlar de contenció.

Ha de quedar ben clar que això no va contra el turisme.

Que no va de demonitzar la nostra principal indústria.

Que els turistes són benvinguts a les Illes Balears.

Perquè el turisme és la nostra principal indústria i n'hem d'estar orgullosos. D'una indústria que es tradueix en un 87 % del producte interior brut (PIB) i del 40 % de l'ocupació a les nostres illes, parlam de més de 200.000 llocs de treball dependents directament del turisme.

I els ERTA i la seguretat dels treballadors de l'Administració pública no ens haurien de fer perdre de vista que la pandèmia ens va demostrar que sense turisme no hi ha un sol lloc de treball que aguantí a les nostres illes.

Un turisme que, per cada euro de demanda que entra a les nostres illes, activa 44 de les 69 branques d'activitat i n'acaba activant indirectament 66, d'aquestes 69.

El turisme ha estat, és i, sens dubte, continuarà sent molts d'anys la principal font de generació de riquesa, d'ingressos per sostenir el nostre estat del benestar i serveis públics, d'oportunitats, i el principal ascensor social les sis darreres dècades a les Illes Balears.

I tot això no és incompatible amb el que deia, amb la necessitat de gestió, de límits i contenció, amb la necessitat de transformar el nostre model econòmic.

Perquè parlar de límits, de contenció, és avui la manera de defensar el turisme i les Illes Balears.

Perquè la congestió és, juntament amb els canvis de preferència de la demanda i la incidència del canvi climàtic, un dels problemes més greus i complexos que han d'afrontar les destinacions turístiques a tot el món. Perquè la nostra no és una situació aïllada: París,

Barcelona, Roma, Venècia o la Costa Brava en són exemples, i les Illes Balears no en són una excepció.

La congestió està comprometent la competitivitat turística de les Illes Balears i, el més important, afecta negativament la rendibilitat social del turisme.

Tot això quan, des de fa dues dècades, el creixement de la nostra economia i la renda per capita han evolucionat a ritmes diferenciats, de manera que la nostra comunitat ha perdut progressivament posicions de renda per capita en relació amb altres regions europees, amb diferencials negatius de productivitat i amb una pèrdua de benestar social.

La renda per capita de les Illes Balears el 2001 se situava un 23 % per cent per damunt de la mitjana europea i avui ens situam més d'un 20 % per davall de la mitjana.

Tot plegat són senyals suficients per aturar, reflexionar i demanar-nos cap a on anam, quin volem que sigui el futur d'aquestes illes, com volem ser en el curt, mitjà i llarg termini, i, especialment, com garantim la sostenibilitat econòmica, social i ambiental de les Illes Balears.

I és en aquest context que s'emmarca aquesta mesa, és en aquest context que el Govern de les Illes Balears ofereix a la societat un pacte polític i social per a la sostenibilitat econòmica, social i ambiental de les Illes Balears.

Aquesta mesa i aquest pacte polític i social pretenen ser la palanca i principal expressió d'un procés de transformació del nostre model econòmic, un procés de transformació que moltes altres regions al món han hagut d'encarar en les darreres dècades, per la necessitat imperant d'un canvi, perquè la seva estructura o les seves indústries ja no eren competitives ni es traduïen en benestar.

Curiosament, però, les Illes Balears serem de les primeres regions del món en encetar aquesta transició des de l'èxit de la nostra principal indústria quant a generació de riquesa i quant a ocupació. El pas que estam a punt de donar constitueix una passa d'una valentia sense precedents. De la mateixa que fa seixanta anys vàrem iniciar un camí cap al lideratge turístic, que ens ha permès ser durant anys referents, ens correspon tornar a ser líders, referents i pioners en la transformació cap a la sostenibilitat i el benestar.

I ho farem també aprenent de l'experiència d'altres regions del món sobre com fer d'aquesta transició un procés participatiu, on involucrem no sols administracions, sectors econòmics i entitats, sinó la ciutadania en conjunt, perquè tothom que tengui alguna cosa per aportar, tothom que pugui aportar els seus coneixements, dades, estudis o propostes, ho pugui fer.

Pel disseny de les dinàmiques, com per tota la base tècnica d'aquesta mesa i d'aquest pacte social i polític, com per a la coordinació tècnica d'aquest pacte, comptam amb un dels referents en l'estudi i anàlisi del nostre model, una persona de reconegut prestigi i vàlua, com és el catedràtic d'Economia Aplicada i director tècnic de la Fundació Impulsa, el professor Antoni Riera.

El passat divendres dia 7, ja vàrem avançar aquesta dinàmica de feina, els diferents nivells de participació i les diferents etapes per assolir aquest pacte social i polític.

Així, el debat, el diàleg i la presa de decisions de la mesa per al pacte s'organitzarà en tres nivells:

— El primer, la plataforma web de participació que hem estrenat sota el títol «Les Illes que t'estimes #TuTries». Aquesta plataforma està oberta a totes les entitats i ciutadans de les nostres illes, amb registre i identificació previs, des de la màxima seguretat i protecció de les dades personals, i ha de ser la porta d'entrada a la mesa per al pacte de tota la informació i totes les propostes.

Tota aquesta informació serà gestionada des de la Direcció General de Coordinació i Transparència, concretament pel del Departament de Participació, que la canalitzarà de manera ordenada per fer-la arribar als grups de treball.

— Precisament, el segon nivell seran els grups de treball

presencials. Grups temàtics, especialitzats i reduïts coordinats per directors generals del Govern, que exerciran un paper de dinamitzadors i mediadors del debat, i en què participaran els responsables de les administracions, representants econòmics i entitats implicats, que puguin aportar la seva visió i anàlisi al debat.

Seran 12 grups:

- Qualificació, formació i benestar laboral.
- Innovació i digitalització.
- Estratègia turística.
- Demanda turística sostenible.
- Transport aeri i portuari.
- Transport terrestre.
- Serveis i infraestructures turístiques.
- Recursos naturals.
- Patrimoni i cultura.
- Sostenibilitat ambiental.
- Sostenibilitat social.
- I, finalment, Competitivitat turística.

Serà en aquests grups de treball on podran participar els grups parlamentaris. Tant pel que fa als grups com a totes les organitzacions o entitats que hi participin, apel al mateix: a la responsabilitat i altura de mires, a anar-hi conscients dels diferents punts de vista i la necessitat de trobar punts d'acord i fer-ho sobre la base de dades i anàlisis objectives, des d'una feina seriosa i rigorosa.

— En tot cas, aquí entra el tercer nivell: el comitè d'experts, que serà l'encarregat de validar i discernir la viabilitat o l'impacte de les propostes que es posin sobre la taula, per tal de servir com un suport tècnic als grups de treball.

I així, de tot el debat, de tota la informació, de tot el coneixement, de tots els documents que en vagin sorgint, arribaran finalment de nou a la mesa amb tots els participants que ens reunirem el 22 de maig, per tancar finalment el Pacte Polític i Social per la Sostenibilitat.

Al mateix temps, ens referim a un procés que estarà estructurat en sis etapes:

— La primera, és la constitució de la mesa per al Pacte Polític i Social i la definició de les seves dinàmiques. Aquesta primera etapa, ja l'hauríem superada.

— La segona, definir el problema i desenvolupar una percepció compartida. Crec que en aquest punt hem avançat, per la visió compartida que el creixement ja no es tradueix en benestar, que cal posar límits i que cal una transformació del model. Però queda acabar d'identificar totes les arrels del problema.

— La tercera, crear una visió d'aquesta transició o transformació, és a dir: identificar cap a on volem anar.

— La quarta, identificar les vies per avançar-hi.

— La cinquena, consensuar les accions que s'han de dur a

terme. Seria la signatura d'aquest Pacte Polític i Social.
— I la sisena, finalment, prendre i aplicar les mesures.

Un procés que, per la seva transcendència, no volem tancar a un calendari i dates límit, però la voluntat d'aquest Govern és que sigui qüestió de mesos.

I durant aquest procés ho hem de tractar tot.

Hem de ser capaços de parlar de tot.

— Per descomptat, haurem de referir-nos a l'oferta. De les borses de places, dels sostres fixats, de les diferents modalitats i, certament, de la lluita contra l'oferta il·legal.

— Haurem de fer esment, evidentment, de la demanda. Què feim amb la promoció o quina promoció en feim.

— Haurem de parlar de gestió dels nostres espais naturals. De la seva capacitat de càrrega. De la gestió per conservar-los i protegir-los. De com s'hi accedeix.

— Haurem de parlar de les nostres portes d'entrada. De quants creuers hi pot haver, de com gestionam els fluxos de creueristes, de quants de torns de vols (*slots*) hi pot haver als nostres aeroports, de quin impacte pot tenir això per als residents.

— I també hem de fer referència a la gestió de les nostres infraestructures, de les infraestructures en el cicle de l'aigua, de la capacitat de càrrega de les nostres carreteres o del transport públic, de les infraestructures ferroviàries necessàries.

Això sí: de tot, n'haurem de parlar amb dades, amb anàlisis i estudis objectius de l'impacte de cada decisió.

I també haurem de fer menció de com creixem en valor, de les condicions del nostre mercat laboral, de com enfocam la formació a les nostres illes, de com milloram la productivitat de la nostra economia, de com transformam el nostre model, per continuar generant riquesa, per continuar generant oportunitats, ocupació, valor afegit, per garantir el benestar dels ciutadans.

Sobre la taula, com deia, el Govern de les Illes Balears té clar que el turisme ha estat, és i continuarà sent molts d'anys la principal font de generació de riquesa i oportunitats, i ho ha de ser també de benestar.

Però també apostam de manera decidida per impulsar el sector de la innovació a les nostres illes, per impulsar la recerca, la ciència, la biomedicina o la intel·ligència artificial.

Perquè tenim l'ecosistema per fer-ho, el valor que ens dona la Universitat de les Illes Balears, cinquena millor

universitat en tasca investigadora a Espanya; la presència de grups de recerca especialitzada consolidats, el dinamisme de clústers tecnològics, la presència d'empreses referents en innovació tecnològica aplicada a l'àmbit turístic, la capacitat de ser referents en sostenibilitat i circularitat o un pol d'atracció d'inversió i projectes innovadors com el ParcBit.

Un ParcBit en què feim feina per relançar-lo. I el millor exemple és el desbloqueig després de 14 anys de contratemps del Complex de Recerca, que inaugurarem la setmana passada, que ja té un 60 % de les seves instal·lacions ocupades i que ara, en una segona fase, hem d'incorporar també l'Institut Oceanogràfic.

I tal com em vaig comprometre en el meu programa de govern, des de la Vicepresidència i Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació del Govern, des del passat mes de setembre s'ha fet feina perquè la Comissió Europea declari com a Innovation Valley les Illes Balears.

I avui puc anunciar que ahir mateix la Comissió Europea va comunicar la seva decisió de declarar les Balears un dels Innovation Valley de la Unió Europea.

Un pol d'innovació especialitzat precisament en la circularitat i la sostenibilitat econòmica, i on es vol aprofitar aquest ecosistema per impulsar inversions en projectes innovadors i la col·laboració interregional.

Un primer pas imprescindible cap a la reindustrialització des de la innovació i cap a la modernització del conjunt del nostre sector turístic, una oportunitat perfecta per aprofitar aquesta transformació del model de les Illes Balears.

Diputats i diputades,

no sols com a presidenta, sinó com a mare, aquest és el millor llegat que puc deixar als meus fills.

Perquè compartesc el malestar dels ciutadans de les illes davant la situació a la qual s'ha arribat, perquè els ciutadans han de ser els protagonistes de la del futur d'aquestes illes en les quals tenim la sort de viure.

Precisament, amb la mesa per al pacte social i polític per la sostenibilitat hem de canalitzar el malestar social i les demandes de canvi cap a la recerca de solucions, hem de convertir la crisi de rendibilitat social del nostre model en una oportunitat per a les Illes Balears.

Com a presidenta, apel a la responsabilitat i a l'altura de mires de tots i totes per tenir un debat constructiu.

Només ho traurem, des de la serietat, el rigor i el compromís amb la sostenibilitat de les Illes Balears.

Només traurem aquest pacte endavant des de la responsabilitat, sense prejudicis ni apriorismes, perquè la

sostenibilitat no és patrimoni de cap partit ni entitat.

Perquè tot i les legítimes diferències de tots els que vàrem ser a l'escola d'hostaleria, es va demostrar que per damunt de qualsevol diferència, hi ha l'amor i estima de tots per les Illes Balears.

Al meu discurs d'investidura vaig citar el filòsof britànic Bertrand Rusell, en la seva afirmació que "un vertader liberal es distingeix no tant del que defensa, sinó pel talant amb el que ho defensa: la tolerància antidogmàtica, la recerca del consens i el diàleg com a essència democràtica". Com a liberal, avui els oferesc aquest espai de diàleg en la recerca del consens.

Fins i tot malgrat la polarització que per moments es viu, estic segura que tots els que seim en els 59 escons d'aquesta cambra, volem el millor per les Illes Balears.

Tots, teniu la mà estesa del Govern per una transició necessària, possible i viable per a les Illes Balears.